

**І чужому наукайтеся,
Свого не чурайтеся...**
Р. ШИВЧЕНКО

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Нью Йорку: —
Barely 7-4125
УНСоюз: Barely 7-5337

ОСТАННІ ВІСТІ

Середа, 20-го жовтня 1965.

В АМЕРИЦІ

ДОМІНІКАНСЬКА АРМІЯ 19-го ЖОВТНЯ ПОЧАЛА ЗБРОЙНО ОЧИЩУВАТИ ДОЛИНУ МІСТА САНТО ДОМІНГО від лівих елементів, які не хочуть віддати зброю. Внаслідок цієї акції виникли бої, під час яких кілька осіб були вбиті і кільканадцять поранені. Долина столиці нагадує недавні часи, коли повстанці полковника Камана Дієна воювали з військом цивільно-військової хунти. Ліві елементи в Санто Домінго — це комуністи, підтримувані кубинським диктатором Кастро. Тепер Каманьо підтримує тимчасовий уряд, що його очолює Гектор Гарсія Годой. Міжамериканські збройні сили в числі 10,200 воїнів, не вмішуються до цієї боротьби. Між цими воюючими є 8,500 американців. Ці збройні сили виступили б активно, коли б їх про це просив домініканський уряд.

У ВАШИНГТОНІ ПОЧАЛИСЯ ПЕРЕСЛУХАННЯ ПРОВІДНИКА БУ КЛАКС КЛАНУ — 36-річного Роберта М. Шелтона, який займає пост "імперіального чарівника". Шелтона переслухує Палатна Комісія в справі протимігранської діяльності. Він подав тільки своє ім'я і прізвище, вік і місце народження, а на всі далі питання представника Комісії відмовився давати відповіді, заявляючи, що робить це на основі П'ятої, Першої, Четвертої і 14-ої Поправки до Конституції. Це саме заявили і його дружина та секретарка його канцелярії. Це слідство відбувається на рекомендацію президента Джансона, який на весті заявив, що треба конче взяти під контроль "це загрозуєне товариство".

АНГЛІЙСЬКА КНЯЖНА МАРГАРИТА БУДЕ ГОСТЕМ В БІЛОМУ ДОМІ 17-го листопада. Вона приїде до ЗДА зі своїм чоловіком ерлом Сноуменом на 20-денний поїзд вже 4-го листопада, а від 24-го листопада. Княжна пара відвідає Сан Франциско, Окланд і Лос Анджелес в Каліфорнії, Туксон в Арізоні, Вашингтон, Д. К., Нью Йорк та Об'єднані Нації в Нью Йорку. Княжна прилетить до Нью Йорку на легіонісе Кеннеді, щоб набрати пального і після півторогодинного поїзду полетить до Сан Франциско, де почне свій офіційний візит. В Нью Йорку 19-го листопада буде в готелі Вальдорф-Асторія прийняття в пошану княжої пари. В столиці ЗДА буде княжна 4 дні.

АСТРОНАВТИ ДЖЕМІНІ-6 ФОТОГРАФУВАТИМУТЬ КОМЕТУ ІКЕЯ-СЕКІ. Астронавт капітан Волтер Шіпрі і майор Томас Стеффорд мають відлетіти в космос в поєднок 25-го жовтня в дводенну подорож довкола Землі. Під час цих кружлянь вони мають старатися зблизитися до ракети, яку випустять на дві години вчасніше від космічного корабля Джеміні-6. Астронавти на прохання Аеронавтичної і Космічної Адміністрації мають фотографувати комету Ікея-Секі, яка в середу 20-го жовтня буде віддалена від Сонця на 300,000 миль. Давніше гадали, що вона налетить на Сонце і зникне, але тепер передбачають, що вона полетить попер Сонця і її тоді можна буде бачити.

ОСОБИСТІ ПРИБУТКИ АМЕРИКАНЦІВ У ВЕРЕСНІ Ц. Р. СТАНОВИЛИ \$543.3 БІЛЬШОЮ в річному відношенні, на \$13.3 більшою, ніж у серпні. Це збільшення сталося тому, що у вересні виплатили збільшені пенсії соціального забезпечення, і тому, що всі військовики дістали збільшені платні. Коли б не було цих двох збільшень, то особисті прибутки були б у вересні збільшилися тільки на \$1.7 більшою і були б становили тільки \$531.7 більшою в річному відношенні. Річне відношення дістаємо таким способом, що прибутки з одного місяця множимо через 12.

У СВІТІ

ІНДІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЛАЛ БАГАДУР ШАСТРИ ЗАЯВИВ, що всупереч натискові з різних індійських кіл — індійський уряд не буде здобувати атомової зброї. 80 послід індійського парламенту зголосили були петицію, щоб Індія — з уваги на загрози з боку Китаю і Пакистану — подбала за власну атомову зброю. Міністер оборони І. Б. Чаван заявив, що справа не в кількох атомових експериментах, а в такому будівництві атомового арсеналу, який переступає межі фінансових можливостей Індії. Індія могла б в свою першу атомову бомбу досягнути до півтори року коштом лише 10 мільйонів дол.

В ЦЕНТРАЛЬНО-АФРИКАНСЬКІЙ МУРИНСЬКІЙ ДЕРЖАВІ БУРУНДІ ПЕРЕВЕДЕНО невіданий державний переворот, в якому важко поранено прем'єра Леопольда Біру. 55-річний король Мвами Мбауте IV втік з палацу і скривався, поки льоальні йому частини війська не здали бунту. У Бурунді до початку цього року було коло 100 комунокайських "дипломатів", що їх видали названий король під захистом, що вони створили собі там центральну для поширення заколоту в інших африканських країнах. У Бурунді з коло 3,000,000 чорних автохтонів, 3,500 європейців і 2,000 азіатців. Це біла коліска бельгійська колонія.

НА ПОЛІТИЧНІЙ КОМІСІЇ ГЕНЕРАЛЬНОЇ АСАМБЛЕЇ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ПРОМОВЛЯВ генеральний секретар У Тан і представник ЗДА для справ розробки Вільям Фостер у користь договору проти поширення атомової зброї. Микола Федоренко повторив давню станацію Москва, що не може бути мови про такий договір, поки ЗДА не вирішиться проєкту про різноразомову атомову флоту, яка ніби "перепачувала б задніми дверми" атомову зброю в руки Західної Німеччини. Звертають увагу, що Федоренко цим разом ні словом не згадавав про В'єтнам та не тауварува "американського імперіалізму".

ПРЕМ'ЄР АВТОНОМНОГО БІЛО-РАСОВОГО УРЯДУ РОДЕЗІЯ АПЕН СМІТ відкинув пропозицію британського прем'єра Гарольда Вільсона, що до Родезії може прийти з посередницькою місією делегація, яку складатимуть кілька прем'єрів держав Коммонвелту. Сміт заявив, що справа самостійності Родезії стосується тільки її та Британії і тому іншим країнам Коммонвелту нема туди ніякого діла. Британський уряд с проти проголошення самостійності Родезії, поки до правління в тій країні не будуть допущені також представники 4-ох мільйонів чорних автохтонів, над якими володіє меншіна 225,000 білих.

НАСТУПНИЙ БРИТАНСЬКИЙ ПРЕСТОЛУ КНЯЗЬ ЧАРЛЬЗ ПЕРЕВЕДЕ три і пів місяці, почавши від 1 лютого наступного року у школі за 100 миль на північний схід від Мельбурну в Австралії. Та школа призначена головною для "твердого фізичного вишколу" юнаків: кінна їзда по трудному терені, риболовля, таборювання в австралійській джунглі, довгі марші і т. п. фізичні вправи. Батьки Чарльза, який має 17 років, — королева Єлизавета і князь Філіп Единбурзький — вислають його туди на базі виняткової програми тієї австралійської школи з англійським школом.

АМЕРИКАНСЬКА ПРЕСА ШИРОКО ІНФОРМУЄ ПРО СМЕРТЬ Д-РА СТЕПАНА ВИТВИЦЬКОГО; ПОХОРОН ВІДБУДЕТЬСЯ В СУБОТУ 23-го ЖОВТНЯ

Нью Йорк. — "Нью Йорк Таймс", "Нью Йорк Геральд Трибюн" та інші американські газети в своєму виданні на 20-го жовтня 1965 подали обширні повідомлення про смерть сл. п. д-ра Степана Витвицького, який — як сказано в цих повідомленнях — "очолював український екзильний уряд" та "надіявся визволити Україну". В повідомленнях подано важливі дати з життя й діяльності цього державного мужа, ім'я якого нерозривно зв'язане з довгим періодом визвольних змагань українського народу. Вістку про смерть Президента Української Народної Республіки в екзилі негайно передали в Україну могутні радіовисільні "Голосу Америки" й "Радіо Свобода". Д-р Степан Витвицький помер — як уже інформовано в попередньому виданні "Свободи" — у вівторок, 19-го жовтня вранці, на 82-му році життя. Похороном займається з доручення Родни й окремого Громадського Комітету похоронне заведення Петра Яреми. З уваги на мале приміщення, це українське похоронне заведення винайняло для приміщення тіла Покійного похоронну каплицю Universal Funeral Chapel при Lexington Avenue & 52nd Street, де й відбуватимуться відправи Панахиди і Парастасів за спокій душі Покійного впродовж трьох днів: середі, четверга і п'ятниці 20, 21 і 22-го жовтня о годі 8-й ввечері. Похорон відбудеться в суботу, 23-го жовтня з української католицької церкви св. Юра в Нью Йорку, де о годі 9:30-рапо буде відправлена заупокійна Служба Божа. Цвинтар, на якому спочине Президент УНР в екзилі буде ще поданий до відома. В цій хвилині не маємо вісток про нове обсадження посту Президента УНР в екзилі. Заступником сл. п. д-ра Степана Витвицького на цьому пості є ген. Удовиченко в Парижі, а головою Виконавчого Органу УНР-а є Микола А. Лівицький.

Президент Джансон видужує і починає працювати

Вашингтон. — 19-го жовтня президент Джансон найбільше працював після операції, підписавши 21 закон, читав звіти та різні документи, які йому пропонували його співробітники. Його пресовий секретар Білл Моєрс заявив, що це був перший день після операції 8-го жовтня, в якому Президент почувся найкраще. Він працює годинні прохідники в парку та розмовляв із зустрічними особами, зрештою півтори години. Та Президент під час ходу відчував ще болі в долішній частині живота і тому мусить ходити поволі та дуже обережно. Секретар Моєрс повідомив пресу, що в середу 20-го жовтня Президент перейде основні лікарські оглядини, які вирішить, як довго він ще мусить залишитися в шпиталі. Передбачено, що він вийде зі шпиталю цього тижня. В Білому Домі буде він кілька днів, після чого вийде на свою ферму до Техасу. Президент розмовляв із п-і П. А. Фогарті із Австралії, яка є туристкою в цій країні. Президент пригадав, що під час другої світової війни він був в Австралії в Мелборні, звідки с пані Фогарті, і передав їй привіт австралійському прем'єрові Робертові Менку. Джансон розмовляв із дружиною віце-президента Гюберта Г. Гомфрі, яку зустрів в парку та з усіма особами, що їх бачив під час проходу. По полудні президент найменував на асистентів Президента в справі державної безпеки Френсіса Баторта та Р. В. Комера. Обидва вони працювали досі в штабі Крайової Ради Безпеки.

В Нью Йорку відбулася конференція УГВР

Нью Йорк. (Б. Ш.) — Представники делегатури Закардонного Представництва УГВР, Організації Українських Націоналістів закардонних, Об'єднання Прихильників Визвольної Боротьби України, Українсько-Канадського Товариства і Об'єднання к. воєнків УПА, що творять політичне середовище УГВР, відбули тут в дні 16 і 17 жовтня ц. р. в готелі "Париж" свою річну конференцію. До президії конференції входили д-р М. Малецький з Торонта — президент, Любомир Татух з Дітройту — заступник президента, мгр Богдан Шараневич з Ньюарку — секретар. Від імені Координаційного комітету чотирьох, який узгодив працю середовища УГВР, його голова д-р М. Прокоп, виголосив звітну доповідь про працю, проведено в минулому році, та схарактеризував елементи сили і слабости середовища. Він зокрема вказав на потребу організаційної спроможності поодиноких клітин у зв'язку зі збільшеною відповідальністю середовища за напрям і характер української визвольної політики. Доповідь на тему "План праці нашого середовища в ЗДА на тлі IX конгресу УККА" виголосив ред. Р. Ільницький. Провівши аналіз міжнародного становища українства в ЗДА та в Канаді, він вказав на найважливіші питання, що вимагають особливої уваги всієї суспільності. До таких проблем він зарахував стіль і зміст праці УККА на зовнішньому і внутрішньому відтинках. Редактор Роман Рахманний з Монтреалу говорив про можливість праці середовища УГВР в Канаді на тлі ухвал останнього конгресу КУК. Характеризуючи поодинокі українські політичні і громадські сили, доповідач визначив місце середовища в українсько-канадському житті і показав шляхи здійснення основних завдань в найближчому часі. Передбачена на конференції доповідь д-ра Р. Борковського не відбулася з огляду на недугу доповідача.

Марія Дима обрана на голову Комітету Українок Канади

Вінніпег. — В першому дні Конгресу Українок Канади, в суботу 9 жовтня 1965, коли відбувалася загальна сесія, радил водночас З'їзд Комітету Українок Канади, що мав близько 200 делегаток. У висліді його нарад, була обрана Домініляна Екзекутивна Комітет Українок Канади в такому складі: Головою Дом. Екзекутивного Комітету Українок Канади стала Марія Дима, представниця Ліги Українських Католицьких Жінок, заступлена і відома громадська, почесна голова ЛУЖК; її заступницями є пані: перша Марія Ваврик, друга Євгенія Ситник, третя Марія Марко, четверта Наталка Башук; секретарка Василина Кутна, кореспондентка секретарка Анна Вах, касирка Феліція Цибульська; члени Дом. Екзекутивного Комітету: Віра Бучинська, Емілія Канчир, Ольга Завіслюк, Іосифина Клячків і Мирослава Нарожняк.

Сл. п. д-р Степан Витвицький Президент Української Народної Республіки в екзилі

ВІЙНА У В'ЄТНАМІ ПРОДОВЖИТЬСЯ ВНАСЛІДКУ ДЕМОНСТРАЦІЙ „ПАЦИФІСТІВ” У ЗДА

Гонг Конг. — Вся комуністична пропаганда на азіатському суходолі використовує останні демонстрації американських студентів проти політики Уряду в В'єтнамі, як бум-то доказ, що американська політика не має підтримки в народі та що ЗДА будуть примушені відкликати свої війська з Південного В'єтнаму під натиском з боку власної публічної думки. У цьому дусі принесла довге повідомлення комуністична преса, а саме агенція Шін-гуа і по тій самій лінії йдуть передачі підпільної радіостанції комуністичних партизанів у Південному В'єтнамі та коментарі північно-в'єтнамської преси. Очевидно, що південно-азійські і далеко-східні комуністи страшенно перебільшують розміри і характер тих студентських демонстрацій. Так, наприклад, північно-в'єтнамський часопис "Нган Дан" повідомив про "гігантську" демонстрацію у Нью Йорку проти офіційної політики американського уряду і про "найбільший похід, що його бачила П'ята Евно". Поминувши, що на П'ятій Евно в Нью Йорку відбувалися вже маїніфестаційні походи числом по 100,000 учасників, в даному випадку названий комуністичний часопис підніс числені комуністичні демонстрації в Нью Йорку до 25,000, хоч ньюйоркська поліція подала максимальне число на 10,000. Американські коментатори знаходять в отих комуністичних голосях доказ на правильність передбачування, що ті "пацифістичні" демонстрації йдуть не тільки по лінії багрян політики Москви, Пейпінгу і Гаюю, але й практично продовжують війну в В'єтнамі, бо породжують фальшиве переконання у комуністів, що в американському народі існує поділ на тілі політики у В'єтнамі та що такі демонстрації підірвуть мораль американських воїнів на в'єтнамському фронті.

Концерт Ганни Шерей у Нью Йорку відбувся з великим успіхом

Нью Йорк. — Влаштуваний в суботу 16-го жовтня заходом Об'єднання Українських Письменників "Слово" під гаслом "Українські композитори й українська пісня в еміграції" концерт відомого співачки Ганни Шерей пройшов з повним успіхом і причинився видатно до збільшення Літературно-Допомогового Фонду, створеного для ініціативу "Слова". Відкрив концерт короткою промовою голова "Слова" Григорій Костюк і проводив ним, як конференцією, Іван Керницький. На програму концерту Ганни Шерей, що її аккомпанювала відома піаністка Катерина Чічка-Андриш, склалися пісні опрацьовані видатними еміграційними українськими композиторами, які живуть чи жили на еміграції. Зібрана численно публіка обдарувала співачку й аккомпаніаторку китицями цвітів і група прихильників таланту Ганни Шерей вручила їй на спогад мистецької брошури — каменю. Зібрані слухачі концерту вітали теж оваційно присутніх на залі композиторів, як також поетів — вте-

ВІДКРИТТЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ

Нью Йорк. — З уваги на те, що в п'ятницю, 22-го жовтня цього року відбудеться Панахиди за померлого д-ра Степана Витвицького, президента УНР в екзилі, призначені на цей день Загальні збори Українського Інституту Америки в Нью Йорку відкрито. Вони відбудуться 12 листопада ц. р.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ГОЛОВА СЗСУ-СП ВОЛОДИМИР ДОЛЕНКО ВИХАВ ДО ЄВРОПИ

Нью Йорк. — Голова Союзу Земель Соборної України — Селянської Партії, Володимир Доленко, що перебував протягом останнього півроку в ЗДА, відлетів в понеділок 11 жовтня ц. р. до Європи. Перед поворотом до місця свого постійного перебування в Західній Німеччині, Вол. Доленко має в плані відвідати ще українські осередки в Англії та Франції.

ДОПОВІДЬ ПРО ТЕОРІЮ (ВІННЕННЯ НАЦІЙ) І НАЦІОНАЛЬНИХ МОВ

Нью Йорк. — Мовознавча Комісія НТШ влаштує в суботу 23 жовтня ц. р. в годині 6-тій ввечері, в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79 вулиця в Нью Йорку, чергову Наукову Конференцію. В програмі Конференції проф. д-р П. Ковалів виголосить доповідь на тему "Терія виникнення націй і національних мов". Доповідь є призначена для ширшого загалу громадянства.

ВИХОВНИЙ СЕМІНАР СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Нью Йорк. — Окружна Рада Союзу Українок Америки в Нью Йорку влаштує в неділю 24 жовтня ц. р. о годі 3-й по пол. в залі Українського Народного Дому Виховний Семінар з доповіддю п-і Христини Турченко п. и. "Виховне значення іграшок". Доповідь буде ілюстрована іграшками.

Обласний Комітет Відділів УНСоюзу західної і центральної Канади відбув свої другі загальні збори

Вінніпег, Ман. — Користуючи з рідкої нагоди, 8-го Конгресу Українців Канади, який відбувся у Вінніпегу в дні 9 до 11 жовтня ц. р., Обласний Комітет Відділів УНСоюзу на Західно й Центральну Канаду відбув свої другі загальні збори, в яких узяли участь головний секретар УНСоюзу д-р Ян Ярослав Падок та директор його канадської канцелярії, гол. радний Богдан Зорич, учасники Конгресу КУК. Збори пошанували своєю призначеною головою Конгресу КУК, Миколою Плавюком. Перші основні збори цього Комітету відбулися рік раніше, 4-го вересня 1964 р., при співучасті головного передсідника УНСоюзу Іосифа Лисогора та головного контролера інж. Володимира Косара.

У зборах, які відбулися в приміщенні Александер Роу в готелю, взяли участь 26 представників 13 Відділів УНСоюзу, здебільшого делегатів на Конгрес КУК та чимало гостей. Збори відкрили та привітали прихильні голови Окрути мгр Іван Геврик, Привіт виголосив п. Богдан Зорич, а організаційну промову про стан УНСоюзу в цілій Канаді, а зокрема в її західній та центральній частині, виголосив

Д-р Волтер Уруський одержав стипендію на студії в ділянці фізіатрії

Нью Йорк. — Департамент фізичної медицини і реабілітації Медичного Центру Нюйоркського Університету призначив д-рові Волтерові Уруському, відомому американському лікарю — науковцю українського роду, спеціальну стипендію на подорож до студій в ділянці фізіатрії. Д-р В. Уруський працюватиме разом з д-ром Говардом А. Раском, піонером в названій галузі медицини і засновником першого в світі фізіатричного інституту при Нюйоркському Університеті. Фізіатрія займається діагнозом і лікуванням хвороб з допомогою фізичних засобів, як холоду, тепла, масажу, гідротерапія тощо. Застосовуються також різні методи мовної і психічної терапії. Д-р В. Уруський є членом 267 Відділу УНСоюзу ім. Т. Шевченка, членом Українського Інституту Америки, як також станиці 401 і 1619 Католицьких Воєнних Ветеранів. Під час другої світової війни він працював, як хірург Армії ЗДА в 828-му Реабілітаційному Шпиталі в Англії, допомагаючи багатьом пораненим воїнам віднайти здоров'я і працездатність.

СВОБОДА

FOUNDED 1983

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Address: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Символ державної ідеї

Українська громада у вільному світі зазнала знову втрати; яка заторкує до самих глибин всю національно-політичну проблематику. Помер у Нью-Йорку на 82-му році життя д-р Степан Витвицький, президент Української Народної Республіки в екзилі. Українська Народна Республіка як суверенна, ні від кого незалежна держава з народоправним устроєм, була проголошена 4-им Універсалом 2 січня 1918 року і, заатакована російсько-більшовицьким військом, вела збройну війну за свою екзистенцію. Ця війна скінчилась прогрозом: регулярна Армія УНР перестала існувати 21 листопада 1920 року, а продовжувався проти окупантів боротьба партизанським рухом не могла мати успіху з уваги на величезну перевагу ворога. Однак зберігся Державний Центр УНР за кордоном, як носій ідеї Української Народної Республіки, а очолював той центр — президент УНР в екзилі, як символ легалізму й традиціоналізму української державної влади.

Таким чином з особою д-ра Степана Витвицького, як і з особами його попередників — Симона Петлюри й Андрія Лівницького, була тісно пов'язана та основна українська політична думка, яка визнає, що український народ самовизначився, поклавши до життя Українську Народну Республіку, що впаде жертвою ворожої агресії, і УСРР з тієї ж зовнішньої вивискою для справжньої окупації України московськими більшовиками, які проводять її насильницьку русифікацію та господарську експлуатацію. Чого варті народ без традиції, які шанси його вольових амбіцій і змагань без символів держави. Його устрою і влади? Д-р Степан Витвицький глибоко йшов слідами своїх попередників у репрезентуванні тієї найціннішої української вольової традиції та символу безперервності української державної влади. Він — як і всі ми — був тільки політичним емігрантом з дуже обмеженими можливостями особистого прожитку і політичної діяльності. Але він умів прикрасити високе становище, що його формально займав в українській спільноті у вільному світі, такими особистими прикметами духа і вад, що втілював загальним авторитетом і загальною найглибшою пошаною.

Д-р Степан Витвицький перейшов основну школу політичного життя, думання і праці. Він мав вишкіль парляментариста і військовий вишкіль Українського Січового Стрілка, був учасником революційних подій у листопаді 1918 року в Галичині, був учасником Трудового Конгресу в Києві, пізнав дипломатичну діяльність в зустрічах з антантськими місіями в Галичині і згодом як один із керівних персонажів у міжнародному процесі за волю Східної Галичини. Тому він умів поєднувати ідеалізм, як джерело віри в остаточну перемогу української прагди, з тим почуттям реалізму, яке каже рахуватися з нинішніми реальними відносинами в українському і міжнародному світі. Бувши безкомпромісним у принципах української політичної думки і відкидаючи все, що могло б видаватися найменшим відхиленням від ворожості до окупаційного режиму в Україні, д-р Степан Витвицький відносив поведінку до відносин до різних українських політичних партій і груп так, як кожний голова держави: всіх їх, своїх прихильників чи противників, вважав за рівноправних членів української національної спільноти, не втручався в їхні міжпартійні і міжгрупові суперечки, до діячів із різних політичних середовищ був завжди однаково ввічливий, думав тільки конструктивними категоріями, про єднання і про співпрацю, а не про поділ і сварку.

Всі українські громадяни, однодушно й прихильники чи члени груп з-поза системи Українського Державного Центру, мусили подивляти і шанувати подивугідну активність цього громадсько-політичного ветерана. Не зважаючи на його пізній вік — можна було бачити його невеселого росту похиленого постаті на загальних зборах всіх важливих українських суспільних і культурних установ, на академіях і концертах. Він їздив до Вашингтону, де складав меморіали в східноєвропейському відділі Державного Департаменту та на руки різних сенаторів, відносив промови в різних центрах українського життя в ЗДА й Канаді. До вісімдесятого року свого життя писав статті, на вшанування йому в березні минулого року бенкет з нагоди 80-ліття виходу з промовою, повну здорових думок та особистої скромності.

Із смертю д-ра Степана Витвицького Український Державний Центр УНР опиняється у трудній ситуації: неелегко знайти наступника Симона Петлюри, Андрія Лівницького і Степана Витвицького. Помер найвищий носій і символ ідеї, але ідея залишилась живою. Жаль і співчуття, які звичайно проводять тих, що відходять з цього світу, в даному випадку єдналися із глибокою пошаною до діяча, який умів достойно репрезентувати велику ідею.

Д-р Корнеліо Троян

Д-Р СТЕПАН ВИТВИЦЬКИЙ

Від Редакції: Цей біографічний нарис про покійного д-ра Степана Витвицького, Президента Української Народної Республіки в екзилі, надіслав до редакції "Свободи" в червні 1954-го року також уже нині покійний сенатор д-р Корнеліо Троян, з нагоди обрання д-ра Витвицького на Президента УНР в екзилі на 3-ій сесії Української Національної Ради 6-го березня 1954-го року.

13-го березня 1884 р. в с. Угорниках на Станіславщині, як син управителя школи, народився Степан Витвицький, сучасний президент України.

Середню школу покінчив в Станіславові і після того вписався на правничий факультет львівського університету.

Саме тоді, по селянських страйках проти польських дідичів і нечуваної в світі сесії української академії молоді на Заході, розгорілась завзята боротьба за український університет у Львові.

В такий то час тривав академічний Молоді — як д-р Лев Ганкевич, славний з процесів УВО в Краю, професор карного права д-р Вол. Старосільський, д-р Львів Цегельський, пізніший голова Виконного Органу УНР, Раді д-р Степан Баран і багато інших — вибирають Степана Витвицького головою "Академічної Громади" у Львові. Це було саме тоді, коли доходило до великих непорозумінь нашої молоді з ректором університету Фіалком, що обстоював безоглядну польську університету, ворожину нам професорами різних факультетів, як Грабський, Глобичський, Паздро, Стажиский і ін., а що найважливіше, польською академічною молоддю і навіть більшістю польської суспільності. Всі вони навіть чужі не хотіли про український університет у Львові.

З деякими заможнішими українськими студентами С. Витвицький переходить до Віденського університету, де кінчить право, складаючи відповідні іспити. В той час вибирають його знову головою "Січі", біля якої під проводом д-ра Зенона Кузеля гуртувалось все життя української студентської молоді у Відні.

В 1910 р. в тому університеті Степан Витвицький робить докторат прав і вертається до Краю, щоб всецілью посвятитись українському життю.

Адвокатську практику відбував в канцелярії д-ра Вол. Охримовича у Львові, який, як колишній редактор щоденника "Діла", має велике довір'я в національних таборі, а один наш відлам зве його навіть "політичним праведником". Тож не дивно, що молодий Ст. Витвицький співпрацює в тім щоденнику, а в популярній політично-економічній тижневику "Свобода", що його редагував Олександр Кузьма, автор "Листопадового зриву" — приймає живу участь. Згодом на всесторонню поштову практику, зокрема нафтову, переходить Ст. Витвицький до адвокатської канцелярії д-ра Я. Олесницького, і тут його застас вибух першої світової війни.

По трагічному закінченні наших вольових зусиль і розбиттю національного табору, розколена національна Партія Праці, група "Діла" та "Заграва" зливаються в одну коїцію в 1925-26 р. і повстає Українське Національне

хові велетні минулого, такі як Аляхін чи Капальняк, в першій мірі перевищували своїх противників знанням "теорії". Сьогоднішнім громайстрам далеко тяжче ламати спротив навіть пересічного турнірного шахіста.

Однотомовою теорією дебютів у різних мовах — це тільки початок для кожного, хто поважно студіює шахи. Далі приходять докладніші багатотомові видання для кожної дебютної системи зокрема.

Але шахова теорія динамічна, і кожна книжка теорії в деякій мірі перестаріється з хвилиною, як появляється друком. Щоб користатися з найновішого турнірного досвіду, шахісти слідкують за журналами і бюлетенями.

В шахових журналах по цілому світі друкується найновіші партії з коментарями знавців — аналітиків; друкується також доповнення й зміни теорії, спонукані найновішим досвідом. Збірники партій з важливих турнірів виходять окремими бюлетенями. В такий спосіб через місяць — два після турніру найновіший досвід доходить до всіх закутків світу.

Все це — обов'язкова лектура для міжнародних шахістів. Завдяки цьому, такі як Аляхін чи Капальняк, в першій мірі перевищували своїх противників знанням "теорії". Сьогоднішнім громайстрам далеко тяжче ламати спротив навіть пересічного турнірного шахіста.

Роман Завадович

БІЛЬШЕ УВАГИ ДІТЯЧІЙ КНИЖЦІ

Спільноти, що дають про духовний розвиток свого молодшого покоління, поміж найважливішими виховними засобами ставлять книжку. Пропаганда дитячої книжки і преси в рамках відповідно організованих акцій ведеться всіма народами.

Від 31 жовтня до 6 листопада відбуватиметься вже 47-й раз Тиждень Дитячої Книжки в ЗДА. Організує його американська установа, Рада Дитячої Книжки. Журнал "Коледж Стор" у співпраці з Радою Дитячої Книжки призначив цій культурній акції головну частину свого видання за серпень-вересень 1963 р. з низкою рисунків для дітей на вшанування і в тексті та з пропагандивним гаслом — заголовком: "Сінг аут фор Букс".

У журналі багато мудрих думок і звернень на адресу батьків. Добра дитяча книжка — читасмо там — Діс, як чар. Батьки повинні зацікавлювати дітей доброю лектурою змалку, щоб діти, ставши колись студентами коледжів, були здатні виконувати як слід свої шкільні обов'язки і компетентно власні бібліотеки. Далі читаємо, що читання з присмієм без уваги на те, якою мовою книжка написана. І, хоч натиск зроблено на один (пропагандивний) тиждень, не треба забувати про решту тижнів у році. Поруч уміщений дотепний вірш, у якому книжку порівнюється з паперовим хлібом, що за спокою голод не в шлунок, а в голову.

Великий, дуже великий виховницький і, навіть, учительський обов'язок мають українські батьки на еміграції — більший, ніж дехто з них собі уявляє. Між іншим, демократичне Об'єднання — УНДО. Д-р Витвицький вступив у УНДО і по 1930 р. став навіть його головою. Центральний Комітет виставляв д-ра Витвицького кандидатом на посаду Дрогобицького округу і йому вдалось здобути польський мандат, який в переслідуванні його аж до упадку Польщі.

В Українській Парляментарній Репрезентації д-р Витвицький належить до найкращих оборонців свого народу. Коли треба було з місця, без приготування відповідати на різного роду напад, доручалося це послові д-рові Степану Витвицькому. У 1939 р. з вибухом другої світової війни, коли німці забирають своїм союзникам більшовицьким всю околицю Дрогобича, д-р С. Витвицький подається за ріку Сян, щоб провадити адвокатську канцелярію в Сяночі та бути правним дорадником керівника Лемківщини о. адміністратора Маліновського.

За часів німецької окупації Галичини вправді д-р Витвицький приїжджав, але Сянока не залишав. Не вірять німці з їх політикою на Сході втручанням і українську проблему належно розв'язують.

З хвилиною відходу німців (Закінчення на стор. 3-й)

Дивно і незрозуміло, чому на терені ЗДА й Канади так мало робиться для популяризації дитячої літератури. Далеко краще поставлена справа серед малої, бо ледве 20-тисячної української громади в Австралії. Там щороку наші установи організують не Тиждень, а Місяць Української Дитячої Книжки, і в той час продають більше дитячих публікацій, ніж у ЗДА і Канаді разом узятих.

Було б добре, якби Тиждень Дитячої Книжки в розмірі серйозної всенародної акції був у нас організований, наприклад, у першій половині грудня. Час перед сезоном подарунків, св. Миколаєм, Новим Роком і Різдом, коли також появляється з друку свіжі видання для дітей, був би, здається, для цього найвідповідніший.

— 8.62, ЗДА стоять аж на 26-му місці — 0.21. Зате порядок держав на підставі рівня їхньої шахової вершки — зовсім інший, за винятком першого місця. Монополію першого місця на світі держать безконкурентно професійні та півпрофесійні шахісти СРСР. Серед мільйонів, що грають у шахи в СРСР з кругло 300 майстрів та 25 міжнародних громайстрів (одна третина всіх громайстрів на світі). "Громайстер" — це найвищий шаховий титул, що його надає Міжнародна Шахова Федерація, ФІДЕ. По смерті Аляхіна в 1946 р. шахісти СРСР здобули всі індивідуальні першості світу: Ботвінник (1948-1957), Сміслов (1957-1958), Ботвінник (1958-1960), Таль (1960-61), Ботвінник (1961-1963), Петросян (1963-?). Це саме відноситься до індивідуальних першостей жінок. Дружини СРСР виграла також усіх чотирьох Олімпіад (дружинних першостей світу), в яких брали участь.

Свій шкільний рівень союські шахісти задовольняють першу чергу повний матеріальний і моральний підтрим-

Михайло Островерха

3 РИМСЬКИХ НАРИСІВ

Якось захотіли мої приятелі побувати в "чепурному" світі Риму, то пішов я з ними на славу "віа Венеція", де є ті пішні каварни, що в них справді аж кишить від 5 год. по полудні аж до пізнього вечора. Крім "півсвітку", є тут трохи не вся сметанка духової культури: мистеці, музики, літератури, гамірливі й укусливі критики, театральні й кінові зірки. Тут обговорюють останні новини цього світу, обмовляють творців цих новин. Проте, вся ця елегантна юрба рідко коли цікава, примамлива: якась нудьга, надутість, неспирість, байдужість, чванливість тут пахне.

Хочете щирості, радості, дотепу серед цього природного життя, то такі йдіть до якогось, але правдивого римського трактира, де є здоровий гармидер, щирі сміх, дотеп; де до вас поставиться прихильно, слово промовлять. Трохи не кожен приходить сюди з своїм шматком хліба, а до нього мас сир, шматок сирної шинки й помідор та, тепер, виноград. І замовляє собі "ун кварто" чи й півлітри вина — того доброго "фраскати", іст, попивав, в "секопу" грас і життю радіє! Інколи уйдіть тип: присадкуватий, штани на ньому підозріло й небезпечно тягнуться, сюртук напашки, на голові старий, від бруду сірий і заляснений, але закосячений квіткою капелюх солом'яний, обличчя й у ньому очі, що самі не знають — сміється чи плаче цей тип. Та, власне, не плаче він, бо постава його певна, він на всіх глядить із гнівом: свій синів владос він уміє пошанувати. Думаю, двалихся на нього, що який його був поставив колись у нас у конопіл, то всі воробії з усіх доколесних гонів, утікали б!

З сучасної політики цього краю: інтелігенція поглузує собі — чим вони до нас подібні! — з християнської демократії, що прийняла у свої двори троїського коня — Петро Ненні. Підсміхаються їй на загадку про міністра Фанфані, бо це, кажуть, неповажний політик. Дещо пошував крові тушешному громадянину Трабукі своїм "господарівником". Комуністичні провідники — в них іще спокій, вони вдоволені, ця нова в світі аристократія живе за зразком своїх "босів" у Кремлі, але спокійніше живе й без нервів. Інколи, на якійсь будові нової кам'яниці зачусте "заунивис" тони зі сходу, а за два-три дні вже страйк на тій будові. Тут викликають страйк — велим легко! Зважте, що робітник на будові має за годину праці шістьсот лір — не цілий долар, а прожиток недалеко відбіг від американського, мешкання ж такі тут дорожчі; дешеві хліб і вино. Проте, населення, і то все, задоволене, рухливе, веселе, гладке і сите, а це вже є мірило політики уряду. Про нову війну ніхто й не думає та й не припускає, що може прийти несподіваний день і година...

А туристів — туристів усюди повно їх! Авта, автобуси від ранку до вечора ганяють усіма вулицями Риму. Найбільший у всій Європі майдан св. Петра — часто ці збоку уряду, що, знаючи пропагандивне значення шахів, не жалус на них грошей. На міжнародні турніри союські шахісти їздять у супроводі своїх секундантаів, що мають озброїти їх якнайкращою "теорією", слідкувати за грою майбутніх противників та аналізувати відомі (недокінчені) партії, щоб тим самим дати змогу своїм гравцям відпочивати. Також населення СРСР відноситься до шахів з ентузіазмом, доказом чого є тисячі глядачів на турнірах у матчах; про шахи передають по радіо і телебаченню. Подібний ентузіазм і професіоналізм, хоч у дещо меншій мірі, існує і в інших комуністичних державах Східної Європи. Однак, не треба забувати, що шахи на Сході Європи мають стару традицію, і звідти вишло багато великих шахістів, що до приходу державного професіоналізму.

Свій шкільний рівень союські шахісти задовольняють першу чергу повний матеріальний і моральний підтрим-

А туристів — туристів усюди повно їх! Авта, автобуси від ранку до вечора ганяють усіма вулицями Риму. Найбільший у всій Європі майдан св. Петра — часто ці збоку уряду, що, знаючи пропагандивне значення шахів, не жалус на них грошей. На міжнародні турніри союські шахісти їздять у супроводі своїх секундантаів, що мають озброїти їх якнайкращою "теорією", слідкувати за грою майбутніх противників та аналізувати відомі (недокінчені) партії, щоб тим самим дати змогу своїм гравцям відпочивати. Також населення СРСР відноситься до шахів з ентузіазмом, доказом чого є тисячі глядачів на турнірах у матчах; про шахи передають по радіо і телебаченню. Подібний ентузіазм і професіоналізм, хоч у дещо меншій мірі, існує і в інших комуністичних державах Східної Європи. Однак, не треба забувати, що шахи на Сході Європи мають стару традицію, і звідти вишло багато великих шахістів, що до приходу державного професіоналізму.

Свій шкільний рівень союські шахісти задовольняють першу чергу повний матеріальний і моральний підтрим-

А туристів — туристів усюди повно їх! Авта, автобуси від ранку до вечора ганяють усіма вулицями Риму. Найбільший у всій Європі майдан св. Петра — часто ці збоку уряду, що, знаючи пропагандивне значення шахів, не жалус на них грошей. На міжнародні турніри союські шахісти їздять у супроводі своїх секундантаів, що мають озброїти їх якнайкращою "теорією", слідкувати за грою майбутніх противників та аналізувати відомі (недокінчені) партії, щоб тим самим дати змогу своїм гравцям відпочивати. Також населення СРСР відноситься до шахів з ентузіазмом, доказом чого є тисячі глядачів на турнірах у матчах; про шахи передають по радіо і телебаченню. Подібний ентузіазм і професіоналізм, хоч у дещо меншій мірі, існує і в інших комуністичних державах Східної Європи. Однак, не треба забувати, що шахи на Сході Європи мають стару традицію, і звідти вишло багато великих шахістів, що до приходу державного професіоналізму.

А туристів — туристів усюди повно їх! Авта, автобуси від ранку до вечора ганяють усіма вулицями Риму. Найбільший у всій Європі майдан св. Петра — часто ці збоку уряду, що, знаючи пропагандивне значення шахів, не жалус на них грошей. На міжнародні турніри союські шахісти їздять у супроводі своїх секундантаів, що мають озброїти їх якнайкращою "теорією", слідкувати за грою майбутніх противників та аналізувати відомі (недокінчені) партії, щоб тим самим дати змогу своїм гравцям відпочивати. Також населення СРСР відноситься до шахів з ентузіазмом, доказом чого є тисячі глядачів на турнірах у матчах; про шахи передають по радіо і телебаченню. Подібний ентузіазм і професіоналізм, хоч у дещо меншій мірі, існує і в інших комуністичних державах Східної Європи. Однак, не треба забувати, що шахи на Сході Європи мають стару традицію, і звідти вишло багато великих шахістів, що до приходу державного професіоналізму.

А туристів — туристів усюди повно їх! Авта, автобуси від ранку до вечора ганяють усіма вулицями Риму. Найбільший у всій Європі майдан св. Петра — часто ці збоку уряду, що, знаючи пропагандивне значення шахів, не жалус на них грошей. На міжнародні турніри союські шахісти їздять у супроводі своїх секундантаів, що мають озброїти їх якнайкращою "теорією", слідкувати за грою майбутніх противників та аналізувати відомі (недокінчені) партії, щоб тим самим дати змогу своїм гравцям відпочивати. Також населення СРСР відноситься до шахів з ентузіазмом, доказом чого є тисячі глядачів на турнірах у матчах; про шахи передають по радіо і телебаченню. Подібний ентузіазм і професіоналізм, хоч у дещо меншій мірі, існує і в інших комуністичних державах Східної Європи. Однак, не треба забувати, що шахи на Сході Європи мають стару традицію, і звідти вишло багато великих шахістів, що до приходу державного професіоналізму.

А туристів — туристів усюди повно їх! Авта, автобуси від ранку до вечора ганяють усіма вулицями Риму. Найбільший у всій Європі майдан св. Петра — часто ці збоку уряду, що, знаючи пропагандивне значення шахів, не жалус на них грошей. На міжнародні турніри союські шахісти їздять у супроводі своїх секундантаів, що мають озброїти їх якнайкращою "теорією", слідкувати за грою майбутніх противників та аналізувати відомі (недокінчені) партії, щоб тим самим дати змогу своїм гравцям відпочивати. Також населення СРСР відноситься до шахів з ентузіазмом, доказом чого є тисячі глядачів на турнірах у матчах; про шахи передають по радіо і телебаченню. Подібний ентузіазм і професіоналізм, хоч у дещо меншій мірі, існує і в інших комуністичних державах Східної Європи. Однак, не треба забувати, що шахи на Сході Європи мають стару традицію, і звідти вишло багато великих шахістів, що до приходу державного професіоналізму.

А туристів — туристів усюди повно їх! Авта, автобуси від ранку до вечора ганяють усіма вулицями Риму. Найбільший у всій Європі майдан св. Петра — часто ці збоку уряду, що, знаючи пропагандивне значення шахів, не жалус на них грошей. На міжнародні турніри союські шахісти їздять у супроводі своїх секундантаів, що мають озброїти їх якнайкращою "теорією", слідкувати за грою майбутніх противників та аналізувати відомі (недокінчені) партії, щоб тим самим дати змогу своїм гравцям відпочивати. Також населення СРСР відноситься до шахів з ентузіазмом, доказом чого є тисячі глядачів на турнірах у матчах; про шахи передають по радіо і телебаченню. Подібний ентузіазм і професіоналізм, хоч у дещо меншій мірі, існує і в інших комуністичних державах Східної Європи. Однак, не треба забувати, що шахи на Сході Європи мають стару традицію, і звідти вишло багато великих шахістів, що до приходу державного професіоналізму.

А туристів — туристів усюди повно їх! Авта, автобуси від ранку до вечора ганяють усіма вулицями Риму. Найбільший у всій Європі майдан св. Петра — часто ці збоку уряду, що, знаючи пропагандивне значення шахів, не жалус на них грошей. На міжнародні турніри союські шахісти їздять у супроводі своїх секундантаів, що мають озброїти їх якнайкращою "теорією", слідкувати за грою майбутніх противників та аналізувати відомі (недокінчені) партії, щоб тим самим дати змогу своїм гравцям відпочивати. Також населення СРСР відноситься до шахів з ентузіазмом, доказом чого є тисячі глядачів на турнірах у матчах; про шахи передають по радіо і телебаченню. Подібний ентузіазм і професіоналізм, хоч у дещо меншій мірі, існує і в інших комуністичних державах Східної Європи. Однак, не треба забувати, що шахи на Сході Європи мають стару традицію, і звідти вишло багато великих шахістів, що до приходу державного професіоналізму.

А туристів — туристів усюди повно їх! Авта, автобуси від ранку до вечора ганяють усіма вулицями Риму. Найбільший у всій Європі майдан св. Петра — часто ці збоку уряду, що, знаючи пропагандивне значення шахів, не жалус на них грошей. На міжнародні турніри союські шахісти їздять у супроводі своїх секундантаів, що мають озброїти їх якнайкращою "теорією", слідкувати за грою майбутніх противників та аналізувати відомі (недокінчені) партії, щоб тим самим дати змогу своїм гравцям відпочивати. Також населення СРСР відноситься до шахів з ентузіазмом, доказом чого є тисячі глядачів на турнірах у матчах; про шахи передають по радіо і телебаченню. Подібний ентузіазм і професіоналізм, хоч у дещо меншій мірі, існує і в інших комуністичних державах Східної Європи. Однак, не треба забувати, що шахи на Сході Європи мають стару традицію, і звідти вишло багато великих шахістів, що до приходу державного професіоналізму.

Проф. д-р Орест Попович

СУЧАСНИЙ СТАН ШАХІВ

(1)

„Я стільки літ граю в шахи, але чогось такого не уявляю — та ж ті люди грають не на життя, а на смерть!“ — Це слова одного українського шахіста — аматора, що перший раз мав нагоду бути очевидцем шахового турніру калібру Відкритого Чемпіонату Америки. Вони могли б характеризувати тисячі українців в Америці, бо, хоч між нами тяжко знайти таких, які не знали б, як ходять фігури, звичайно це знання завершується аматорською грою „на хлопський розум“ — на ширшій воді американських турнірів випливають лише одиниці.

Одним із найважливіших недоліків, що спричиняють такий застій, є загальне незнання сучасного стану і рівня шахів взагалі, а в ЗДА зокрема. При такому незнанні про шахи на будь-якій по-

важній арені годі думати про загальний поступ серед активних українських шахістів, чи про випрошування молодих кадрів, бо нашому спортовому загальному невідомі критерії для оцінки такого поступу, незнані стандарти якості, до яких зацікавлені кола повинні прагнути.

Час від часу появляються в нашій пресі згадки про виступи українців в американських чи міжнародних турнірах, але наші читачі не мають об'єктивної мірки для їхньої оцінки. Довідавшись, наприклад, що їхні сусіди і співрозмовники американці може навіть не чули ніколи про шахи, деякі українці приходять до поспішного висновку, що в Америці або взагалі не грають в шахи, або як і грають, то дуже слабо. Ціллю моєї статті — розв'язати подібні міти і пролити хоч маленьку щілину в

цій темряві незнання. Також хочу представити нашій зацікавленій публіці тих українських шахістів, які активно змагаються на терені Америки.

Шахи на світі

Після закінчення другої світової війни шахи в цілому світі пішли вперед семимильними кроками. Підтована шахістів набрала у великій мірі наукового характеру, а в багатьох країнах шахи здобули собі статус професії. Тісно зв'язані з цим розвитком експлуатаційний ріст і розповсюдження шахової теорії, головною теорією дебютів (відкриття).

Тут варто відмітити, що теорія дебютів це не щось сухе і непрактичне. Навпаки, „теорія“ — це приклад з початкових стадій партій визначних шахістів, доповнений аналізами й коментарями. Ці приклади упорядковані в різні системи, поділені на безліч варіантів, підваріантів та їхніх розгалужень. Колись такі аналізи початкових стадій партій були поховані в таємних нотатниках великих майстрів, а до загальної публіки доходили їх лише незначна частина. Ша-

хви велетні минулого, такі як Аляхін чи Капальняк, в першій мірі перевищували своїх противників знанням „теорії“. Сьогоднішнім громайстрам далеко тяжче ламати спротив навіть пересічного турнірного шахіста.

Однотомовою теорією дебютів у різних мовах — це тільки початок для кожного, хто поважно студіює шахи. Далі приходять докладніші багатотомові видання для кожної дебютної системи зокрема. Але шахова теорія динамічна, і кожна книжка теорії в деякій мірі перестаріється з хвилиною, як появляється друком. Щоб користатися з найновішого турнірного досвіду, шахісти слідкують за журналами і бюлетенями.

В шахових журналах по цілому світі друкується найновіші партії з коментарями знавців — аналітиків; друкується також доповнення й зміни теорії, спонукані найновішим досвідом. Збірники партій з важливих турнірів виходять окремими бюлетенями. В такий спосіб через місяць — два після турніру найновіший досвід доходить до всіх закутків

Д-Р СТЕПАН ВІТВИЦЬКИЙ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

кої армії на свої території д-р С. Вітвицький зневолював Хаті з іншими емігрантами в Німеччину, де тимчасово осідав в Бломбурзі і знову починав організувати розпорядження українців.

В 1945 р. всі політичні утворення на Ашафенбурзькому, З'їзді вибирають д-ра С. Вітвицького керівником правничого відділу ШУЕ в Ашафенбурзі, де він відкривав також адвокатську канцелярію. В правничому відділі крім нього працює чотири правники — два в Ашафенбурзі, а два у Франкфурті над Менном. Рішуче через своїх заступників він виступав як головний прокуратор у Найвищому Громадському Суді при ШУЕ. На Регенсбурзькому, Р. Длінгтійському З'їзді поновлюють вибір д-ра С. Вітвицького, аж у 1948 р. настав жертвувати себе Національній Раді, коли то до ШУЕ, входять тільки дві групи, у своїй переважній більшості.

В Національній Раді займає спочатку пост міністерства, а по смерті Ісаака Мазеля, відхиляє пропозицію голові у Виконавчому Органі і залишає за собою місце голови та resort закордонних справ. В тому характері залишає Німеччину і восени 1951 р. прибуває до Нью Йорку. Тут серед своїх

і чужих починає важку й відповідальну працю, гідно репрезентуючи український народ.

Представники чужих повелених імперіалістичною Москвою народів вибирають його головою своєї Міжнародної Організації в ЗДА. Восени 1953 р. в дуже важливих національних справах іде д-р С. Вітвицький в Європу, зокрема в Німеччину. Там на довгий час затримує його хвороба президента Андрія Левницького, а за тим і перманентна криза в Національній Раді. Щоб не поглиблювати кризи у Виконавчому Органі, що тривала від червня 1953 р., тобто від часу смерті д-ра Степана Барана, приймає голову Виконавчого Органу.

17-го січня 1954 р. після смерті Андрія Левницького, автоматично як голова ВО виконує обов'язки Президента Українського Державного Центру на вигнанні. Це тривало до 6 березня 1954 р., коли то на III сесії УНРади обрано його одногосолом Президентом.

Треба згадати, що д-р С. Вітвицький знаменито володіє німецькою і польською мовами, не згадуючи про рідну українську, добре англійською і французькою мовами і добре розуміє всі слов'янські мови.

Джерзі Сіті, Н. Дж.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ "РІДНА ШКОЛА"

Т-во "Рідна Школа" в Джерзі Сіті, 16-го жовтня ц. р. відбуло свої чергові Загальні Збори, якими проводила обрана президія в складі: проф. П. Савчук — голова; п-і Надія Кух — секретар. Звіт з діяльності уступаючої управи подали: п. Д. Вох — голова, інж. І. Кравчук — секретар, п-і Семененко — про стан каси. Про школу українства інформували директор С. Мухин, а за контрольну комісію звітував її голова, інж. Ю. Харченко.

Звіту директора школи довідаємося, що в школі українства є 8 класів, в яких навчається 113 дітей. Із звіту секретаря видно, що від 1962 року обговорюється план відкриття 9-ої класи.

Н. К.

Вашингтон, Д. К.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ

Вже в початках творення української громади у Вашингтоні, в 1950 році, зродилася була думка організувати українське мистецтво в столиці ЗДА, але на здійснення цієї ідеї довелося чекати 15 років. Тому то наша громада з неохотою радістю прийняла вістку про те, що 26-го липня 1965 року при Об'єднанні Українців Вашингтону заснувався Літературно-Мистецький Клуб.

Головою Клубу є відомий письменник — Іван Смолий, секретарем — любитель мистецтва д-р Юрій Старосольський, членом управи — скульптор інж. В. Симанів. В програмі діяльності — мистецькі імпреси і редактування локального мистецького журналу.

Досі відбулися вже дві імпреси: "Відкриття Клубу" 26-го вересня. Це була зустріч громадянства з письменниками, поетами, мистецтвами, малюваннями, архітектурою... та виставка зразків їхніх творів. Друга — "Вечір епіграм, пародій та фразіок" — 8-го жовтня. Обі імпреси були на високому мистецькому рівні та мали численну фреквенту.

Чекасмо на дальші імпреси і появу першого числа журналу, бажачи носіями і подвизниками української мистецької культури, які живуть на терені вашингтонської метрополії, повних успіхів, особистого задоволення та божественного вогню до творчості.

Т. Дячок

Обласний Комітет Відділів УНСоюзу...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

конференцію. В дискусії, після доповідей, взяли участь мгр С. Мостаків, О. Касюк, д-р М. Суховерський, М. Семаніч, Д. Ріпак, д-р С. Гладішевський, д-р С. Дершко і доповідачі. Підмічено кінцевість підняття окремого організатора на Захід Канади, відновлення повнорозрядного духу в багатому Відділі, відомою діяльності їх управи, користування інформаційним матеріалом УНСоюзу, співпраці з Канадською канцелярією і місцевим Обласним Комітетом і інше. Після цього ухвалено абсолютною дотеперішньої управи і обрано нову обласну управи в такому складі: мгр Іван Геврик — голова, д-р Микола Суховерський, Едмонтон, місто голова, Юрій Глоздулич, Вінніпег, секретар, д-р Микола Гладішевський, Калгарі; д-р Степан Дершко, Саскатун; Осип Касюк, Ванкувер і Степан Костиниш, Вінніпег — члени.

Після виборів схвалено шість актуальних резолюцій, які зобов'язують Відділи Канади та їх управи: 1.) Зактивізувати свою працю; 2.) Розбудовувати членство УНСоюзу, щоб в скорому часі довести його до 10,000; 3.) Виконати цюгоричні квоти нових членів, з тим, що не може бути ані одного Відділу, який не придбав би бодай 10 членів це в цьому році; 4.) Всі союзові урядовці і діячі повинні до кінця цього року придбати ювілейну союзову відзнаку, здобувши бодай 10 членів; 5.) Поширити акцентуову і термінову грамоти УНСоюзу поміж членами й нечленами УНСоюзу таб.) Подбати при цюгоричних виборах про працездатних урядовців Відділів.

На зборах відбувся сніточна роздача ювілейних відзнак УНСоюзу.

Ці справи реферували: Ярослав ПАДОХ, головний секретар УНСоюзу і Володимир СОХАН, асистент гол. секр. УНС.

На Зборі запрошені всі члени і нечлени УНСоюзу, зацікавлені справами життєвого забезпечення. За Управу Окружного Комітету: Антін ШАРАП, голова Дмитро ДИДІК, секретар

Міннеаполіс, Міннесота

ХОР "ДНІПРО" КОНЦЕРТОМ 24-го ЖОВТНЯ Ц. Р. ЗАПОЧАТКУЄ СЕЗОН

В жовтні місяці міннесотський хор "Дніпро" відкривав своїм концертом офіційний сезон концертів. В жовтні адміністрація хору розраховує на слухача, який, використавши літо на вакації, перебуває в стані "соціальної меланхолії" і сприймає рідну пісню на чужині, як пригадку про край, в якому живуть наші рідні, очікуючи на нашу допомогу.

Мистецька Рада хору вміє підбирати програму концерту. Знає, чим зворушити серце слухача, витиснути слюзу з очей або змусити притановувати ногами, сидіти на стільці. Тут вам: "Верховиню" в обр. М. Лисенка; "Ой, від саду та до саду"; "Ой, пряду, пряду"; "Мая" — М. Леонтовича; "Сини барану" — Давидовського; "Ченчик" — О. Лисенка; "Ой туркині потім бої" — "Ой, нема, нема" — М. Лисенка (сл. Т. Шевченка) у виконанні чоловічого хору, і М. Леонтовича — з опери "Русалчин Великдень" — "Ой, гори, ой, святи", "Хай іде насуса", "Ой, ти сестрице", "Ти сина у нас" і фінальна сцена (виконання жіночого і мішаного хору). Про солістів нема що й казати, їх знають поза межами Міннесоти.

31-го жовтня хор дає два концерти: — 4-й год. по полудні в м. Мазепа і 8-й год. вечора в Коледжі св. Марії м. Вінона в стейті Міннесота. 2-го грудня концерт в "Байбелі" Коледжі м. Ст. Паул, Міннесота, концерт Коледж на ТВ і Великому Театрі столиці Міннесоти. Хор "Дніпро" робить свою пропагандну роботу серед американського населення стейту. Все більше і більше запрошують його до виступів. Бракує лише хористам, щоб всі члени хору або студенти або працівники бора і фабрик. На відкритті весняного сезону телевізійна станція КСТП ч. 5 запросила хор до виступу і в своїому листі подяки зазначила:

І пісень тих не треба нікому слухати. Наша пісня, як голуб, що біється крилом у блакиті. Навіть якийсь Дніпро, усміхнеться від щастя. Він співає, той, хто вміє тільки бути творцем.

Б. Ільонезі при спробі державного перевороту з 30-го вересня на 1 жовтня комуністичні юнаки, одягнені у військові уніформи, йшли із списком та адресами в руці до кількох найвищих військових і стріляли їх. Вони застрілили 5-ричну дочку віце-президента м. Гаріса Насуціона та його ад'ютанта, азіянина його помічника за генерала. Окремі самі Насуціоні вдалося втекти задихаючись до саду, а в дитину через мур на вулицю і скритися в амбасаді Франку. В кілька годин пізніше ген. Насуціоні змовилися з м. Гарісом військовим командою свого приятеля генерала Сутарта, які прибули до Джарджі й здавали повстання.

Нью Йорк, Н. Дж.

КОНЦЕРТ КАТРИ ВЕНГІЖИ - КОЛЯНІКОВСЬКОЇ

Відділ 82 Союзу Українок у Бронксі, Н. Дж. (голова п-і Е. Лиско) зготував вишій громаді присмислюючий концерт співачки Катрі Венгїж-Коліанковської. Залі Українського Інституту Америки була заповнена слухачами, які нагороджували артистку заслуженими оплесками.

П-і Коліанковська прибула до нас з Венесуели, її концерт 3-го жовтня був її першим самостійним виступом на американському форумі.

Програма була дуже добалюю підготована. Вона складалася з пісень Шуберта, Шумана, Ляля, Тості, Бузі — Печія а також з оперних арий: Томаса "Мінлон", Голарда "Джоселіні" та Пуччіні. З українського репертуару вона виконала пісню "Ой із за гори" Лисенка та дві народні пісні "Вийшли в поле косарі" і "Тропак". Аккомпанював д-р Ігор Соленіцький.

Не нам тут давати фахову оцінку виступу п-і Коліанковської. Хоплося б відмітити, що вона є намерено співачкою високої класи. Вона легко орудує милозвучним брати туди пасажирів.

Олена С. Проценко

У Марселі, французькому портовому місті, почали в минулому році будувати тунель для автомобільного руху, щоб відтягнути міст, який лупцює порт з решетою міста. У зв'язку з будовою тунелю, який має бути готовий під кінець 1967 року коштом під мільйон дол., нинішнім багатьох будівників і переконувальників будівлі — доступ до того великого порту від і до міста практично можливий тільки пішохом. Такісні відмовляються брати туди пасажирів.

ГОЛОВНА РАДА НАУКОВИХ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА в ЗДА

в глибокому смутку повідомляють Членство та Прихильників Української Вільної Науки, що 19-го жовтня 1965 р. на 82-му році життя, відійшов у Вічність.

Д-Р СТЕПАН ВІТВИЦЬКИЙ

Президент Української Народної Республіки в екзилі, б. державний секретар закордонних справ ЗУНР, один з найвидатніших державних, політичних і громадських діячів, довголітній член Наукового Товариства ім. Шевченка та несеян української науки й культури.

ПАНАХИДА І ПАРАСТАС будуть відправлені в каплиці похоронного заведення Universal Funeral Chapel, Lexington Ave. & 52nd St. в Нью Йорку в дні 20, 21 і 22-го жовтня ц. р. в годині 8-ї вечери.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 23-го жовтня 1965 року в годині 9-ї рано з церкви св. Юра в Нью Йорку.

ВІЧНА ПОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ВШ. Родні Політійного складаємо найширші слова співчуття у їх тяжкому горі.

ПРЕЗІДІЯ ГОЛОВНОЇ РАДИ НТНІ УПРАВА НТНІ в ЗДА

Дітмоса сумною вісткою з Українським Громадянством, що дня 19-го жовтня 1965 року відійшов у Вічність на 82-му році життя наш Улюблений БАТЬКО І ДІДУСЬ

Д-р СТЕПАН ВІТВИЦЬКИЙ

Президент Української Народної Республіки

ПАНАХИДА І ПАРАСТАСИ будуть відправлені в каплиці похоронного заведення Universal Funeral Chapel при Lexington Avenue & 52nd Street в Нью Йорку, в дні 20, 21 і 22-го жовтня ц. р. о год. 8-ї веч.

ПОХОРОН в суботу, 23-го жовтня 1965 року — о год. 9:30 рано Служба Воєн з української католицької церкви св. Юра, Іст 7-ї вулиці в Нью Йорку, й опісля на цвинтар.

СИН, НЕВІСТКА І ВNUКИ

Члени ОБЗУА, всім кот. Воєнам і Воєнкам Українському Громадянству подіємо пресунути вістку, що дня 19-го жовтня 1965 року відійшов у засади на 82-му році трудовитого і жертвенного життя

Д-р СТЕПАН ВІТВИЦЬКИЙ

Президент Української Народної Республіки в екзилі, гол. воєн Лєтону Українських Словних Орґанізацій.

Знаємо, Українці Відділів та всі Члени ОБЗУА з Нью Йорку і околиць як і члени ОБЗУА, зорганізованого участю в похоронних обрядках віддати гідно останню послугу Першому Громадянщині України.

ВІЧНА ПОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Дітмоса сумною вісткою з Українським Громадянством, що дня 19-го жовтня 1965 року відійшов у засади на 82-му році трудовитого і жертвенного життя

ГОЛОВНА УПРАВА ОБЗУА

Увага! Елізабет й околиці! Увага!
ВІДПІЛ УКА в ЕЛІЗАБЕТ, Н. Дж.
— влаштує —
в неділю, 24-го жовтня 1965 року
в ЦЕРКОВНІ ЗАЛІ — S. Broad Street
**ВИСТАВКУ КАРТИН
УКРАЇНСЬКИХ МИСТЦІВ**
з Галерії образів О. СОНЕВІЦЬКОЇ
Пояснення до виставлених картин подасть
АНТІН МАЛЮПА
Початок о год. 4-й по пол.

ДЖАНСОН СІТІ, Н. И.
Т-во „Запорозька Січ” — 21-ий Відділ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
в ДЖАНСОН СІТІ, Н. И.
— влаштує —
в суботу, 23-го жовтня 1965 року
ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ
з приводу
50-ЛІТТЯ ВІДДІЛУ
який відбудеться
в приміщенні Українського Меморіального
Осередку в Джансон Сіті, Н. И.
Головну промову виголосить
Роман СЛОВОДЯН, гол. касир УНСоюзу
Початок о год. 6:30 веч.
ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ

Увага! Джерзі Сіті й околиці! Увага!
В п'ятницю, 22-го жовтня 1965 року
в год. 7:30 вечером
в приміщенні
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
при Fleet & Oakland Ave., Jersey City, N.J.
— відбудеться —
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНСоюзу.
Надгудсонської Округи
в яких повинні взяти участь члени Окружної Управи та
Урядовці і конвенціоні Делегати наступних Відділів:
25, 70, 170, 171, 196, 213, 270, 275,
281, 286, 287, 380.
Збори присвячені обговоренню нових забезпечень
грамот, нової класичної владок та інших поліпшень за-
безпечення діяльності УНСоюзу, введених з дня 1-го
жовтня 1965 року, як також посилення передової
кампанії.
На зборах відбувся сніточна роздача
ювілейних відзнак УНСоюзу.

Ці справи реферували:
Ярослав ПАДОХ, головний секретар УНСоюзу і
Володимир СОХАН, асистент гол. секр. УНС.
На Зборі запрошені всі члени і нечлени УНСоюзу,
зацікавлені справами життєвого забезпечення.
За Управу Окружного Комітету:
Антін ШАРАП, голова **Дмитро ДИДІК**, секретар

СПОРТ
НЕДІЛЯ, 24-го ЖОВТНЯ 1965
Год. 2:30 по пол.
на гринці УКРАЇНСЬКОГО СПОРТОВОГО МАНДАНУ
при 31-й вулиці і 124-й вулиці в Коледжі Поїтні, Н. Дж.
ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО НІМЕЦЬКОЇ ОБЕРЛІ
УСК Нью Йорк — Грєцько-Ам. С. К.
ПОЗДЛ: Flushing IRT до Main St. (кінцева ст.), офіція автоб. Q 65 до 31 Евіно.
АВТОМ: Long Island Expressway до Rodman St. exit, офіція по Lawrence St.
до 31-о Евіно.
СПОРТ

НЬО ЙОРК
Субота, 20-го листопада 1965 р.
Год. 8-ма
FASHION INSTITUTE AUDITORIUM

ХОР „ДНІПРО”

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ
Неділя, 21-го листопада 1965 р.
Год. 6-та
BENJ. FRANKLIN HIGH SCHOOL AUDIT.

У Філадельфії в неділю 24 жовтня відбудеться велике політичне віче

1965 рік в політичній житті країни визначається важливими виборами за виборами яких уважно слідкують не лише проводя партій, але й широкий загальний американський політичний суспільства. Такі вибори, як губернатор Каліфорнії, вибори посади Нью Йорку або прокуратора Філадельфії, за барометрами політичної погоди, вони уявляють наявність або відсутність змін в політичному сентименті суспільства.

В ЗДА під час передвиборчої кампанії організується прийняття для збирання фондів. Метою таких партійних обідів є зібрати гроші на потреби політичної кампанії, та дати змогу широкому активу партійної організації провести кілька годин в товариській гутірці, вислухати короткі промови кандидатів та промови високих достойників партії, які надають свою підтримку кандидатам. За привілей і обов'язок члени активу вважають почесно брати участь в цих прийняттях, ціни на які сягають від 10 до 100 дол.

Четвер, 14-го жовтня, 75-річчя ген. Давида Айзенгера. Республіканська партія в Америці використала для багатолюдних прийнять. На одному з них в найбільшій залі Філадельфії була численна заступлена українська громада. 3000 гостей офіційно вітали губернатора Скрентона, сенатора Джеймса Скотта та кандидата в прокуратора міста п. Арлена Спектера та міського контролера Джеймса Кевенора. Слідуючі активні республіканці зпоміж української громади міста були на цих обідах: Іван Олександрович, п. н. Катерина Дяченко, п. н. Катерина Галамар, адв. Данило Максимюк, Михайло Смайль, Юрій Галамар, Михайло Ячук та Микола Максимюк з дружиною.

При зустрічі кандидати до міської управи висловили побажання виступити перед українською громадою. Тому, в найближчій неділю, 24-го жовтня о. п. урва УАРК міста Філадельфії скликає велике передвиборче віче, на якому промовлятимуть представники республіканської партії міста Філадельфії В. Девлін, кандидат Спектер і Кевенор та багато інших кандидатів.

Віче відбудеться 24-го жовтня о. год. 4:30 в приміщенні УСО "Трибу" при 4932 Н. Брод вулиці.

Мир. В-6

В АМЕРИЦІ І У СВІТІ

В ІНДОНЕЗІІ ПРОГОЛОШЕНО ВОСНІПНИЙ СТАН з політичною годиною від суну до суну. Президент Сукарно, у промові на церемонії з нагоди призначення генерала Сутарта, що давний комуністичний повстання, закликає знову до "спокою". Однак проти комуністичні демонстрації продовжуються. На Суматрі спалено будинок контролюваної комуністами Конфедерації робітничих сил, згоріла головна квартира компартії в Північному Целебесі, спалено китайський університет в Джакарті й пошкоджено 200 китайських студентів. Команданта летунів, маршала Омара Дани, що грав підпільну роль в перемогі, вилетіло "в спеціальний міст" за кордон, себто насправді вилетіло з країни.

У НОРВЕГІЇ ВПЕРШЕ ЗА ОСТАННІХ 30 РОКІВ ПРИЙНЯЛА ДО ВЛАДИ з'єднана опозиція проти соціалістичної влади. Прем'єр Ейнар Гергардсон, який урядовав протягом 17-ох років, відійшов від влади внаслідок програ в останніх парламентських виборах. Новим прем'єром став Пер Бортен з Центральної партії. Міністром закордонних справ став консерватист Джон Лінг, так само міністром оборони є консерватист Отто Гріг Тідеманд. Норвегія є членом НАТО.

ГОЛДВТЕР КАЛКУС: ШО РЕСПУБЛІКАНСКА ПАРТІЯ НЕ АТАКУВАЛА ЕКСТРЕМІСТІВ В 1964 РОЦІ. Минулорічний кандидат на президента промовляв на прийнятті для збирання фондів у Голлівуді і казав, що минулого року треба було республіканцям гостро виступити проти Товариства ім. Джона Бірча, яке скомпромітувало партію в очах виборців. На думку Голдвтера організація Бірча не є жадною загрозою для Республіканської партії, бо вона не зможе перейти контроль над республіканцями. Але на прийнятті членів Т-ва ім. Бірча в Голлівуді було 1.770 осіб, а на республіканським прийнятті тільки 800, хоч продано квитків для 1.000 осіб.

Над свіжою могилою о. митрата Якова Перрідона СПОГІД ПРО РЕКТОРА МАЛОЇ СЕМІНАРІЇ У ЛЬВОВІ

З усієї сороклітньої праці о. Перрідона для української Церкви й української суспільності мабуть найсвітлішими моментами вирізняються роки його педагогічної діяльності в Малій Семінарії у Львові. Саме в часи найбільшого переслідування української молоді й шкільництва польською владою, після ліквідації українських гімназій в Рогатині і Тернополі (1930), новотворена гімназія Малої Семінарії у Львові й її філія в Рогатині дала змогу сотням молоді закінчити середню освіту і приготуватися до студій у західно-європейських університетах.

Отець Перрідон, — родом голляндець, — людина високої товариської культури, ідеї, ніжні але й рішучі та сильні волі, просякнути розумною любов'ю до відданості під його опіку малолітній був якнайкращим наступником свого великого попередника, засновника й догосподарювача о. Івана Бучка, Боже Провидіння якого покликано на становлення Львівського Єпископату Помічника.

Вже в першому році своєї педагогічної праці о. Перрідон пережив разом величезне святокування десятиріччя проголошення української держави в Галичині 1-го листопада 1918. Багатоглибина маніфестація на площі св. Юра, промова під розвинутим прапором УВО, атака польської кінної поліції, стріли й крики, напад польської балки й здемолювання Українського Академічного Дому, "Провісний" й інших установ і приватних мешкань, побиття українських прохажів на вулицях міста при шаленому пострілі в наступних тижнях скрісталізували українське почуття о. Перрідона. Щодня зустріч з нахальністю окупанта, праця для молоді й активізація в українському суспільному житті перетворили його в щиро українського патріота. Глибокі симпатії до прибраної батьківщини були основою його діяльності.

Одним з перших досягнень о. Перрідона — ректора було створення зразкового дитячого хору й тамбурової оркестри учнів Малої Семінарії. Очарований українською народною піснею у виконанні хору Дм. Котка о. Перрідон нахилився його до праці в Малій Семінарії. Зпоміж численних виступів хору й оркестри Малої Семінарії вистачить згадати два: концерт для відзначення архієпископської праці Митрополита Кир Андрія, і виступ хору й оркестри на торжествах Міжнародного Конгресу в Познані.

Окремою журбою о. Перрідона була справа поблищення примирення. Найважливішим з тих планів була організація власної й незалежної від польської шовіністичної кураторії середньої школи. Справа організації гімназії як інтегральної частини Малої Семінарії давня. Основною перешкодою був брак фондів на будову. О. Перрідон поробив чимало заходів, щоб

Іван Тесля

В Німеччині в Африці, яка славилася як "найдемократичніша африканська країна", переведено парламентські вибори, які, за твердженням опозиційних діячів, дають їм право посприяти в користь партії, яка стоїть при владі. Арештовано 10 опозиційних лідерів, яких мають судити за "спротив властям".

Foreword by Clarence A. Manning. Ukrainian short stories by Luke Luty. "Lymerivna" by Marko Vovchok. "The Education of Hrytsko" by Ivan Franko. "Nature" by Olha Kobylanska. "The Duel" by Michael Hotsiubynsky. "The Bad Road" and "The Terrible Night" by Modest Levitsky. "A Conversation" by Lesia Ukrainka. "Their Land" by Basil Stefanyk. "The Changeling" by Les Martovych. "A Flower of Fortune" and "Ready to Go" by Bohdan Lepky. "They Caught A Thief" by Marko Cheremahyn. "Adventure of Archangel Raphael" by Yuri Klen. "Unforgettable" by Alexander Dovzhenko. "Homo Lents" by Leonid Mosendz. "Faust" by Gregory Kosynka. "Blood" by Arkadii Lubchenko. "Petka Klyn" by Yuri Lupa. "Three Kings and A Queen" by Anatole Kurdydyk. "Dienbiemph Will Surrender Tomorrow" by Oleh Lysyak. "The Discarded Newspaper" by Ivan Kerytsky. "The Girl From Vynnytsa" by Ivan Smoley.

HARD COVER WITH A JACKET DESIGN BY J. HNZDOVSKY.

328 PAGES PRICE \$5.00
"Svoboda" Bookstore
P. O. Box 346 Jersey City, N. J. 07303

Праця HELP WANTED FEMALE

Українську секретарку (секретаря) ІЗ ЗНАННЯМ МАШИНОПИСАНИЯ
ЗААНГАЖУЄМО НЕГАН-ВО НА ПОСТІННУ ПРАЦЮ.
Зголошення, із поданням автобіографії та кваліфікації, надсилає до Редакції "СВОБОДИ".
SVOBODA
83 GRAND STREET JERSEY CITY, N. J.

\$2.00 НА ГОДИНУ
дистанс молоді жінки за прибирання малої квартири один раз або 2 рази в тиждень. Без праці. Може собі сама вибрати діл і години.
FREEDMAN
269 Greene Street N.Y.C. (cor. 8th St.) AL 4-0207

ПОШУКУЄТЬСЯ ВИПІВЧАЛЬНИЦІ
Ручне вишивання. Досвід. Не можна брати до дому.
HARLOOM NEEDLEWORK GUILD
15 E. 26th St. (5th Floor) New York City

ОПЕРАТОРКІ
(1) годин (2) годин
Машинна праця при шитті стачки, 35 год. тижнево. Юніна фабрика, два тижні платних вакацій. Тел. цілий тиждень.
MONIQUE BEAS.
2 Prince St. Brooklyn, N.Y. UL 5-8800

ОПЕРАТОРКІ
Досвідчені, секційна праця на шитку при жіночій одязі. Випливання швів, пасів і цілости. Добра платня, постійна праця, приємні умови.
RUBIN SKIRTS
195 N. Humboldt St. Brooklyn, N.Y. EV 4-1406

ОПЕРАТОРКІ
До шиття жіночої суконки. Цілість одягу. Постійна праця, юніна фабрика, дуже добрі зарплати. Приймається тепер. Доск. умови праці. Голоситись цілий тиждень.
CAROLINA GARMENTS
1406 — 63th St. Brooklyn, N.Y. RE 2-5063

До наймалу

НЕУМІВЛЬОВАНИЙ АПАРТАМЕНТ
в БРОНКСІ.
4 фронтові кімнати. Близь сабвею.
Tremont 8-7363

Business Opportunity

ДЕЛКАТЕСЕН
Полож. в Ridgewood, заснована 30 років. Справді торгує \$1.200 тижнево. Тепер зарплата. Продається цей добрий бізнес тільки з уваги на небуду. Ціна на скорий продаж для доброго подруги. Треба оглянути, щоб оцінити. Продаж з втратами.
Власник — EV 1-5358

Real Estate

Хочете купити або продати дім, бізнес, землю, зверніться до: українського підприємства TRIDENT REALTY CO.
98 Second Avenue NEW YORK, N.Y. Tel.: AL 4-2260

Колі думаєте купити або продати дім на 1, 2 чи більше родин у Flushing, Bay-side, Whitestone, то зголосіться до однієї з української агенції реальностей в цих околицях.
Ми є членами Multiple Listing Service і Long Island Real Estate Board, тому маємо більше можливості виконати всі Ваші потреби в реальностях справах.
ДМИТРО ГОРБАН
FL 7-5400
PENNINGTON AGENCY
192-12 Northern Blvd. Flushing, New York

Праця HELP WANTED MALE

DIAMOND SETTER & STONE SETTER
Experienced men wanted; all year employment; all fringe benefits; excellent pay & ideal working conditions.
T & W SETTING CO.
2497 Vaux Hall Rd. Union, N.J. (201) MU 8-1215

ENGINEERS
Highway Designers Senior & Juniors
Immediate placement for designers with experience in highway & drainage work. Good salaries. Benefits. Must speak, read & write English. Apply or send resume
FREDERICK R. HARRIS, INC.
500 E. 42nd St., New York, N.Y. An equal opportunity employer

DIEMAKERS
1st and 2nd Class
Must be experienced on form tool grinding and progressive dies for small metal parts.
Apply MEYERS
100 — 8th Street Gate # 3 Passaic, N.J. 778-5420

SUPERINTENDENT
Handyman must be Thoroughly experienced maintenance. Repairs for hotel in Queens. 125 units. No. 6 oil. Salary open & 3 room apartment. Excellent opportunity for night man.
References NE 8-6130

MOLDING MACHINE OPERATORS
All shifts
FORMOSA PLASTIC PROD. CO.
Apply 19 Scudder Avenue Northport — 9 AM to 4 PM

TECHNICIAN
Технік молочної лабораторії з деяким досвідом лабораторії по продукції. Постійна праця, доск. моніторинг для підвищення.
AELLO QUALITY PRODUCTS
680 — 64th Street Brooklyn, N.Y. SH 5-4206

MACHINIST or TOOLMAKER
All around man — 1st class only. Work in air cond. tool room. Excellent conditions. Steady work, top wages. Paid hospitalization and vacation. Many other benefits.
Apply 9 A.M. — 3 P.M.
A. P. M. CORP.
1 Honeck St., Englewood, N.J. LO 8-8708
An Equal Opportunity Employer

КРАПЕЦЬ
Тільки досвідчений. Направа і прикріплення при човпачів одягу. Постійна праця. Голоситись.
TFANK, INC.
240 Main St., Hackensack, N.J. Tel. 427-0083

ДОСВІДЧЕНІ
до перепишування одягу (bushelmen). Праця при муз. одягу. Добра платня, постійна праця, приємні умови праці. Голоситись цілий тиждень до VINCENT BAKETATE LTD.
134 East 59th St. N.Y.C. FL 6-2462

DRILL PRESS & MILLING MACHINE OPERATORS
Must speak, read & write English.
Apply
TORSTON BALANCE CO.
35 Monhegan St., Clinton, N.J.

Історично описання У ГОСТЯХ ДОБРЕ, ДОМА ЛІПШЕ
Ціна — \$59
"SVOBODA"
81-83 Grand Street

• Layout Sheet Metal Operators
• Panel and Control Wiremen
• Welders
• Armature Stator Winders
• Mechanical Assemblers
• Test Technicians
EXPERIENCED — FULL TIME
GOOD SALARY — EXCELLENT BENEFITS
Apply Personnel Dept.
BOGUE ELECTRIC MFG. CO.
106 Pennsylvania Ave., Paterson, N.J. — Bus. No. 4
An Equal Opportunity Employer

Праця HELP WANTED MALE

MACHINISTS 1ST AND 2ND CLASS OPERATORS
On precision small parts Lathes, Milling, etc. Benefits and overtime.
Call 489-3250, Hackensack, N.J.

DRAFTSMAN—DETAIL
Well established fixture manufacturer needs experienced detail draftsman for custom order fixture work. Age 25 or over. Salary \$7,000 to 8,000 depending upon experience and ability. Please write, sending complete resume, to
American Furniture & Fixture Co., 2823 E. Main St., Richmond, Virginia 23223.

MATERIAL HANDLERS
Must be available for rotating shift.
High school diplomas preferred, but will consider those with some H. S. background if qualified. Entry rate is \$1.75 per hr. with automatic progression. Liberal benefits. Shift differential. Paid vacation. Paid life insurance. Blue Cross & Blue Shield coverage.
Apply in person
DREW CHEMICAL CORP.
416 Division St. Boonton, N.J.

TOOLMAKERS MACHINISTS
Apply in person Monday thru Saturday
PRECISION VALVE CORP.
700 Nepperhan Avenue Yonkers, N.Y.

ENGRAVER
Mechanical, experienced on GORTON (KUHLMAN) 3 U plastic name plates; signs full or part time. Even if you are now working investigate this — because it is good pay, steady work.
FORDHAM EQUIPMENT CO.
2377 Hoffman St., Bronx, N.Y. Phone SE 4-1151

FOREMAN
2nd operation department. Small automatic screw machine parts. Make your own set up & fixtures. One who is production minded.
SPHINX AMERICAN CORPORATION
42 Cherry Lane Floral Park, N.Y. 516 HU 8-2800

PIANO TUNERS
Cabinetmakers. Fly Finishers. Rubbers. Polishers. Full or part time. Good pay. All benefits.
JANSEN PIANO INC.
237 East 23rd Street N.Y.C. MU 4-4227

WIEMEN
Experienced on heavy duty industrial electronic equipment. Bus bar soldering. Familiar layout work Equal Opportunity Employer. Company benefits.
Apply
MEAKER CO.
75 River Rd. Nutley, N.J.

KNITTER MECHANIC
For L. H. D. S. circular machine & universal flat, for night shift. Good pay. Steady nice working conditions.
RU DIM KNITTING MILLS
87-19 Roosevelt Avenue Corona, L.I. Tel.: OL 1-2598

MACHINISTS 2nd Class.
Experienced drill. Press and milling machine operation, also assemblers. Fringe benefits. Good working conditions. Close to transportation.
PRESTOSEAL MFG. CO.
37-12 — 108 St., Corona, L.I. IL 7-5590

ARKA Company
DEPARTMENT STORE
43 E. 7th St.
Tel.: GE 5-3558, New York City
Важко можна забути Радоміські карти (1 туз та дама). Календарі на 1966 рік від 25 А.

Piano

ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GE 5-7436 — **ПІАНО**
НАДАЛИ ПАКЕТІВ ПІАНОМ І дуже добрі ПАКЕТІВ, які можна відправити до Європи і Америки. Машина для переміщення від 8:30-7 веч. Субота до 6 веч. Можливі від 10-го до 15-го.

УКРАЇНСЬКИЙ РЕСТОРАН (Log Cabin)
Kerzhonkon, N.Y.: 629-7625 Rt. 44-45
1 м. від Сокольника. Український та американський страви. Відкрито цілий рік. Власник О. І. З. БАБІЧ

Розумки

ПОШУКУЮТЬ
14046 — Цесюк Едуард, Олександрович з Орловської, СССР сестру Ольгу (Олександрівну) Михайлову, яка після війни виїхала з Шанхаю (Хіма) і має перебувати в Канаді або Америці.

14047 — Іван Кирилович Іванов з Чебоксар, Республіки РСС — двоюрідний брат Михайла Кириловича Іванова, про якого від 1941 нема вісті.

14048 — Чопиць Адам, Олександрович з міста Гродно, Білоруська ССР — свого брата Павла Чопиць Спиродана, який має перебувати в Канаді.

14049 — Енрік Рубен з Румунії — братів Володимира Рубенка, які мають перебувати у Ванкувері, Б. К.

14050 — Нікола Радич з 34-хильної Німеччини — знаменитого Ніколаса Радича сина Степана з села Стара Жуківка, Буковина, який те з першої світової війни має перебувати в Канаді.

14051 — Олександр Іванович Льюна, з'їхав РРР — який Луку Демкова, який від 1943 року має перебувати в Америці.

Колі пишете до нас, то просимо прописати адресу: Ukrainian Canadian Welfare Service 466 Main Street Winnipeg 2, Man. Canada

Funeral Directors

Theodore WOLNIN, Inc.
Директор Похоронного Вислання 123 East 7th Street NEW YORK, N. Y. (8) Tel.: GE 5-1457 СОПІДНА ОБСЛУГА

ПЕТРО ПРЕНІ

УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронним в БРОНКСІ, БРОКЛІН, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ. Контрольована температура. Модерна машина до ужитку ДАРОМ.

PETER JANENA
129 EAST 7th STREET NEW YORK, N. Y. Tel.: OShard 6-2200

ВАШІ ДИТИНІ, ВАШОМУ ПРИЯТЕЛЕВІ І ВАМ САМИМ
найцінніший подарунок
UKRAINE: A Concise Encyclopedia
Англомовна Енциклопедія Українознавства під головною редакцією проф. д-ра Вол. Кубійовича
ЯКА ПО'ЯВИЛАСЯ В ЛЮКСУСОВОМУ ВИДАННІ УНІВЕРСИТЕТУ В ТОРОНТІ.
КНИГА МАЄ 1,215 СТОРІНОК ДРУКУ ТА ПОНАД 600 ІЛЮСТРАЦІЙ, В ЦЬОМУ Й КОЛЬОРОВІ ТАБЛИЦІ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА.
У цій книзі надруковано наукову, дисертаційну матеріал в головних розділах:
• ЗАГАЛЬНІ ІНФОРМАЦІЇ
• ФІЗИЧНА ГЕОГРАФІЯ
• ПРИРОДА УКРАЇНИ
• ЛЮДИНОСТЬ УКРАЇНИ
• ЕТНОГРАФІЯ
• МОВА
• ІСТОРИЯ
• КУЛЬТУРА
• ЛІТЕРАТУРА

Ціна цієї великої книги буття Українського Народу тільки \$37.50
Замовлення, разом з належністю приймає Головна Канцелярія УНОСову.

To: UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc. 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J. 07303 U.S.A.
I hereby order the first volume of Ukraine: A Concise Encyclopedia published by the University of Toronto Press.
Enclosed is (a check, money order) for \$
Please send the copy to the following address:

Name _____
No. _____ Street _____
City _____ State _____

Коло драдяти великих мавп танцювали, дико й шалено підсакували. Нахмурені, сльняні бесті підготувалися до війни!

Нагло вся їхня активність припинилася, бо тварини побачили, як білий велетень із ніжною шкірою скочив між них.